

CK.0000078783

ĐI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
THUẬT CÁC DÂN TỘC THIẾU SỐ VIỆT NAM

DƯƠNG THIÊN LÝ

NGƯỜI TRÊN ĐẢO VẮNG

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIẾU SỐ VIỆT NAM

DƯƠNG THIÊN LÝ

NGƯỜI TRÊN ĐẢO VĂNG

Tiểu thuyết

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

**ĐỀ ÁN BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ
TÁC PHẨM VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT
CÁC DÂN TỘC THIẾU SỐ VIỆT NAM**

Cố vấn Ban Chỉ đạo: Nhà thơ Hữu Thỉnh

Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

BAN CHỈ ĐẠO

1. Nhà văn Tùng Điển (Trần Quang Điển)	<i>Trưởng ban</i>
2. Nhà nghiên cứu, TS. Đoàn Thanh Nô	<i>Phó Trưởng ban</i>
3. TS. Trịnh Thị Thủy	<i>Phó Trưởng ban</i>
4. Nhạc sĩ Nông Quốc Bình	<i>Ủy viên kiêm Giám đốc</i>
5. GS.TS. Nguyễn Xuân Kính	<i>Ủy viên</i>
6. PGS.TS. Lâm Bá Nam	<i>Ủy viên</i>
7. ThS. Vũ Công Hội	<i>Ủy viên</i>
8. ThS. Phạm Văn Trường	<i>Ủy viên</i>
9. ThS. Nguyễn Nguyên	<i>Ủy viên</i>
10. ThS. Nguyễn Ngọc Bích	<i>Ủy viên</i>

Giám đốc

Nhạc sĩ Nông Quốc Bình

LỜI GIỚI THIỆU

Ủy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mái nhà chung của các Hội Văn học nghệ thuật cả nước. Liên hiệp gồm 74 tổ chức thành viên với trên 45.000 hội viên là văn nghệ sĩ thuộc các Hội Văn học nghệ thuật chuyên ngành Trung ương và các Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trong đó có Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trải qua gần 25 năm hình thành và phát triển, đến nay Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam đã có hơn một nghìn hội viên, trong đó gần 600 hội viên là người dân tộc thiểu số hoạt động tại 34 tổ chức cơ sở và các chi hội, tinh thành hội trong cả nước. Trong giai đoạn từ năm 1999 đến nay, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đã có hàng nghìn công trình, tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam được sưu tầm, nghiên cứu, biên dịch, sáng tạo.

Bộ sách này là một phần của Đề án “Bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam”, với mục tiêu là thực hiện chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước nhằm bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam; quảng bá di sản văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam với bạn bè thế giới; góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thúc đẩy tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; bổ sung nguồn tài liệu phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu, trao đổi, giao lưu và phát triển văn hóa giữa các tộc người, nhân dân trong và ngoài nước, với cộng đồng quốc tế.

Bộ sách là kết quả từ kho tài liệu hàng nghìn công trình, tác phẩm đã được nghiên cứu, sưu tầm, biên dịch, sáng tạo qua nhiều thế hệ tác giả, nghệ nhân, hội viên của Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trong quá trình thực hiện bộ sách, Ban Chỉ đạo mong nhận được góp ý của quý bạn đọc gần xa.

TM. BAN CHỈ ĐẠO
TRƯỞNG BAN

Nhà văn Tùng Diễn
Phó Chủ tịch Thường trực
Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

CHƯƠNG MỘT

Ngao ngồi bệt xuống vệ cỏ nhìn mặt trời đang dần dần tụt xuống dãy núi phía Tây. Trên nền trời mênh mang, loãng, chỉ còn rót lại chút nắng vàng nhợt nhạt.

Đã cuối thu. Trời se lạnh. Đâu đó, gió heo may đầu mùa thỉnh thoảng lạc về từng cơn đứt quãng. Mỗi lần gió ngừng thổi, Ngao lại lắng nghe tiếng ầm àm của biển giội vào đất liền như những tiếng than thở ngắn dài của người dân chài đi biển. Biển buồn rầu vì đã qua những ngày tháng mùa hè náo nhiệt và vui nhộn.

Mới gần bảy giờ tối, vậy mà biển chỉ còn trơ ra một mình vẻ buồn, thịnh lặng. Nơi cửa sông Kiến Giang phía kia cũng đơn cô, chìm ngimb trong màn đêm tĩnh mịch. Mặt sông đặc quánh như chảo mực tàu. Trên bờ đê đắp cao, chắn không cho nước biển mặn tràn vào đồng ruộng dài như một vạch ngang làm ranh giới giữa trời và nước.

Đã hàng tiếng đồng hồ, trên bờ đê, Ngao vẫn một

mình một bóng lầm lũi, dật dờ cao lêu nghêu như một dấu hỏi nguêch ngoạc, bước thấp bước cao, chậm trễ, lê trên cái dòng kẻ vạch ngang ấy.

“Mình đã hóa thành bóng ma trên bãi biển này rồi.” Ngao thở hắt ra, chống tay vào đùi mệt mỏi đứng lên rồi lại ngồi sụp xuống. “Thân phận người bãi biển này là vậy. Số kiếp Ngao là vậy ư? Mới hơn bốn chục tuổi đầu, Ngao biết, Ngao đã như một lão già. Chẳng những thế, Ngao đang mang trên mình một dáng vẻ thật kỳ hình, dị tướng. Một kiểu “quái quỷ, trời dày”. Một người lính từ mặt trận mang bao nhiêu thương tích trở về. Sức lực còn gồng lên dầu dãi được với tháng ngày, biển cả. Nhưng cái quá khứ của cuộc chiến tranh khủng khiếp mà Ngao đã đi qua, nó còn ám ảnh, lẩn quất trong Ngao như bóng đêm, như những tia chớp thỉnh thoảng lại lóe lên ghê sợ. Ngao sống trong trạng thái lúc nhớ, lúc quên, lúc bơi trong màn sương lãng đãng. Từ mặc cảm ấy, Ngao sống như người lẩn tránh, tự Ngao vắng mình ra khỏi cộng đồng. Tự Ngao chối bỏ, tự cắt đứt với những gì thân thiện, kết dính xung quanh.

Trời đã sang tháng Chín rồi. Có lẽ, ở mảnh đất này và ở cõi đời này, chỉ còn lại thiên nhiên, còn lại cái đất quê, thói quê níu chặt đời Ngao, buộc Ngao, vùi sâu Ngao vào kiếp phận làm người. Ngao đã trốn tránh

cuộc đời. Đời cũng đã bỏ quên Ngao, một người lính đã từng bị báo tử về làng, làm lễ truy điệu trước sân đình của ba làng đất biển. Ai biết Ngao vẫn còn sống, lang bạt về đây trong thân hình dị dạng? Mặt cháy. Căm mắt. Giọng nói không còn gầy gò. Đau hơn nữa, cái “của quý” tạo hóa ban cho người đàn ông của Ngao đã bị dính bom, phải cắt bỏ trong một cuộc chiến ác liệt chống lại kẻ địch. Dưới mái nhà như mồ đất vắng tanh, heo hút, lọt thỏm nơi xa lắc ở một miền chân sóng? Ngoài vợ con, không ai biết Ngao. Mà Ngao cũng không cần. Ngao sợ, né trốn mọi tiếp xúc. Sợ những ai đó ngắm nhìn, bình phẩm, hoặc đem lòng thương hại. Hoặc, kinh sợ về bộ mặt khủng khiếp của mình. Vậy còn gì khác đâu. Ngao chỉ còn biến cả âm ỉ, dữ dội kia mà mến thương. Ngao chỉ còn mùa thu. Còn tháng Chín này đã trở về như bao lần trong đời với bao nhiêu kỷ niệm, hồi ức.

Tháng Chín năm nay, mùa cua rạm bắt đầu. Sau cơn bão số bốn khủng khiếp, có lẽ ông trời muốn đèn bù cho những người dân khốn khổ ở vùng biển này sau những tai ách do ông gây ra. Ông trời, cua biển bỗng dạt về nhiều vô kể. Những con cua biển trưởng thành từ cửa sông trong mùa sinh sản đi theo triều con nước ròng ra biển. Trong bao la mênh mông của đại dương, những cuộc tình chớp nhoáng giữa những chàng cua biển lực lưỡng và những nàng cua cái đa tình đã diễn ra mặn nồng.